

Üniversite Öğrencilerinin İlişki İstikrarı İle Flörtte Şiddete Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

*¹Dilara Çelik ZEREN, ²Cihad DEMİRLİ

¹0000-0002-9093-7379, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aile Danışmanlığı ve Eğitimi Yüksek Lisans Programı, dlrcrk@hotmail.com

²0000-0002-0911-9003, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi, cdemirli@ticaret.edu.tr

Geliş Tarihi : 16.07.2020

Kabul Tarihi : 03.05.2021

Öz

Romantik ilişkilerde sıklıkla karşılaştığımız şiddet, önemli toplumsal sorunlardan biri olarak kabul edilir. Bu araştırmada romantik ilişki içerisinde bulunan üniversite öğrencilerinin ilişki istikrarı ile flörtte şiddete yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın modeli betimsel tarama modelidir. Araştırmada seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun olan örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, İlişki İstikrarı Ölçeği (İİÖ) ve Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği (FŞYTÖ) kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Türkiye'nin Marmara Bölgesi'nde romantik ilişkiye sahip, öğrenim gören üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemini ise üniversitelerde öğrenim gören, roma ntik ilişkiye sahip 266 (%82,4) kadın ve 57 (%17,6) erkek olmak üzere toplamda 323 kişi oluşturmaktadır. Verilerin analizi için t-Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve Ki-Kare analizleri kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre ise ilişki istikrarı ile flörtte şiddete yönelik tutum arasında olumlu yönde ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yapılacak olan sonraki araştırmalar için her iki partnerin de araştırmaya katılımı sağlanabilir ve farklı şiddet türlerinin de araştırıldığı çeşitli araştırmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: İlişki, İlişki İstikrarı, Şiddet, Şiddet Tutumu

¹Dilara Çelik ZEREN, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aile Danışmanlığı ve Eğitimi Yüksek Lisans Programı, dlrcrk@hotmail.com

The Investigation Between University Students' Relationship Stability And Their Attitudes Towards Dating Violence

Abstract

The violence that we often encounter in romantic relationships is considered one of the major social problems. This study is aimed to investigate the relationship between flirting attitudes towards relationship violence and the stability of university students who are in a romantic relationship. The model of the research is a descriptive scanning model. In the research, the sampling method, which is one of the non-random sampling methods, was preferred. As the data collecting tool, Personal Information Form, Relationship Stability Scale (SRS), and Attitude towards Violence in Flirting the stability scale (FAS) are used. The universe set of the study consists of university students who are in romantic relationship in Turkey's Marmara Region. The sample consists of a total of 323 people 266 (82.4%) women and 57 (17.6%) men studying in universities, having a romantic relationship. T-Test, One Way Variance Analysis (ANOVA), and Chi-Square analysis were used for data. At the end of this study, it was concluded that there is a positive correlation between the stability of the relationship and the attitude towards violence in dating. For the subsequent investigations to be made, both partners can participate in the research and various researches can be carried out in which different types of violence are also investigated.

Keywords: *Relationship, Relationship Steadiness, Violence, Violence Attitude*

1.GİRİŞ

Sosyal bir varlık olan insan, diğer bireylerle iletişim içerisinde olma ihtiyacı hisseder. Birey bu ihtiyaç nedeniyle çeşitli ilişkiler kurar. İlişkilere ebeveyn-çocuk, akran, romantik ilişki örnek olarak gösterilebilir (Baltacıoğlu, 2016). Birey için ayrı bir öneme sahip olan romantik ilişkiler (Atak & Taştan, 2012), bireyin partnerine duyduğu yoğun sevgi ve aşkı ifade eder (Collins, 2003). Yakın ilişkilerde zaman zaman çeşitli çatışmalar, problemler, şiddete varan yıkıcı davranışlar yaşanabilmekte ve buna bağlı olarak da ilişkiden alınan doyumla birlikte ilişki istikrarı etkilenebilmektedir (Hoşoğlu & Sevim, 2019).

İlişki istikrarı kavramını açıklarken Rusbult, Karşılıklı bağımlılık kuramından yararlanmıştır (Rusbult C. E., 1983). Karşılıklı bağımlılık kuramına göre bireyler ilişkiden ödül ve bedel elde ederler. Ödül dediğimiz kavram ilişkiden alınan haz, doyum, memnuniyet gibi duyguların elde edimidir. Bedel ise stres, acı, utanç gibi duyguların elde edimidir. Ödül ve bedel arasında pozitif

fark var ise birey ilişkiyi devam ettirme, negatif ise ilişkiyi noktalama eğiliminde olur (Hovardaoğlu & Binici, 1996). Bu noktada bireyler ilişkilerindeki ödül ve bedelleri değerlendirirken bazı ölçütlerden yararlanırlar (Hovardaoğlu, 1996). Bu ölçütler ilişkiden alınan doyum, seçeneklerin niteliğini değerlendirme ve yatırımdır. Rusbult, bu ölçütlerin ilişkide kalma-gitme kararını yani ilişki istikrarını belirlediğini söylemiştir (Rusbult C. E., 1983).

Doyum, bireyin ilişkiden elde ettiği olumlu duyguların olumsuz duygulardan daha fazla olma durumuyla açıklanır. Yani bireyin ilişkiden sağladığı ödüllerin bedellerden çok olması halinde ilişki doyumu yüksek olmaktadır (Halat, 2009). Bireyin ilişkiyi sürdürme ya da bitirme kararında etkilidir (Rusbult C. E., 1983) ancak belirleyici tek etken değildir (Duran, 2010). Seçeneklerin niteliği, bireyin ilişkisinden yeterli doyumu alamadığı durumda farklı seçenekleri değerlendirme durumu olarak açıklanır. Bireyin ilişkisine ödediği bedeller azaldıkça farklı seçeneklerin varlığı da azalma gösterir. Yani ilişkiye ödenen bedellerle ödüller arasındaki fark, farklı seçeneklerin değerlendirilmesi ile bağlantılıdır (Rusbult C. E., 1980). Yatırım ise bireyin ilişkisine yaptığı yatırımlar olarak açıklanır. Yapılan yatırımlar ilişki bağlanımını arttıran bir etkidir. İlişkiye yapılan yatırımlardan vazgeçemeyen birey, ilişkisini sürdürme eğiliminde olacaktır. İlişkinin sonlanması durumunda ise yapılan yatırımlar zamanla azalma gösterecek ya da tamamen kaybolacaktır (Rusbult C. E., 1980).

Bireyin ilişkisinden aldığı doyum düzeyi artarken, seçeneklerin nitelik düzeyi azalma gösterirken ve yatırım düzeyi arttıkça ilişki bağlanımı da artmaktadır. Bağlanım düzeyi ilişkinin devamlılığını ya da sonlandırılmasını etkileyen etmenlerden biridir. İlişkilerin istikrarını etkileyen etmenlerden bir diğeri ise şiddetin varlığı olduğu düşünülmektedir.

Şiddet farklı durumların sonucu veya nedeni olarak gelişerek ortaya çıkan, her toplumda görülen sosyal bir problemdir (Köse & Beşer, 2007). Dünya Sağlık Örgütü'nün yaptığı tanımlamaya göre şiddet; bireyin yaralanma, ölüm, psikolojik zararlara yol açan eylemlerinin kendisine ya da farklı birine yönelik gerçekleşmesidir (WHO, 2002).

Polat'ın yapmış olduğu şiddete maruz kalan kişiler sınıflandırmasındaki başlıklardan biri de flört yönelik şiddettir. Flört Şiddeti, romantik ilişkiye sahip bireylerin partnerlerine karşı sözel, cinsel, duygusal, fiziksel şiddette bulunmalarıdır. Flört şiddeti en yaygın şiddet türlerinden biridir (Polat, 2016). Amerika'daki bir araştırmaya göre flört şiddetinin görülme oranı, evli bireyler arasında görülen şiddetten daha yüksektir (Straus, 2004).

Flört şiddetinin çeşitleri nedenleri olabilmektedir. Ekonomik problemler (Karademir, Kayabaşı, & Vural, 2019) aile yapısı, kültürel kodlar, kişisel problemler gibi birçok faktör flört şiddetinin nedenleri arasında sayılabilir (Polat, 2016). Flört şiddetin nedenleri yanı sıra flört şiddetinin de doğurduğu sonuçlar karşımıza çıkabilmektedir. Bunlar alkol ve madde kullanımı, depresyon, anksiyete, intihar gibi durumlardır (Yıldırım & Terzioğlu, 2018).

Ülkemizde yapılan araştırma sonuçlarına göre 500 üniversite öğrencisinin %88'i duygusal, %22,2'si sözel, %21,4'ü ekonomik, %16,4'ü fiziksel, %7,2'si cinsel şiddete maruz kalmıştır (Dikmen, Özyayın, & Yılmaz, 2018). Yapılan başka bir araştırma sonuçlarına göre ise üniversite öğrencilerinin yaklaşık %46'sı mevcut ilişkisinde şiddete maruz kaldığını

bildirmiştir (Selçuk & Avcı, 2018). Yapılmış olan çalışmalardan yola çıkılarak bu araştırmada, şiddet türlerinden olan psikolojik ve fiziksel şiddet baz alınacaktır. Üniversite öğrencilerinin şiddet karşısında tutumlarının nasıl olduğu, mevcut ilişkilerinin devamına ya da sonlandırılmasına yönelik şiddet tutumlarının verdikleri kararda etkili olup olmadığı, aralarında herhangi bir ilişkinin var olup olmadığı araştırılmıştır. Romantik ilişkilerin başlangıcı olan flört döneminin, bireylerin evlilik kararını etkileyen önemli bir dönem olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin ilişki istikrarı ile flörtte şiddete yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu doğrultuda üniversite öğrencilerinin ilişki istikrarı ile flörtte şiddete yönelik tutumları arasında cinsiyete, ilişki durumuna, birliktelik süresine, partner tarafından şiddete maruz kalma ve partnere şiddet uygulama durumlarına bağlı olarak anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır.

2. YÖNTEM

2.1.Araştırma Modeli

Yapılan araştırmanın modeli betimsel tarama modelidir. Araştırmada seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun olan örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

2.2.Evren ve Örneklem

Araştırma katılımcılarının 266'sı (%82,4) kadın ve 57'si (%17,6) erkek olmak üzere toplamda romantik ilişkiye sahip 323 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. 17-19 yaş aralığında 34 (%10,5) kişi, 20-23 yaş aralığında 201 (%62,2) kişi, 24-27 yaş aralığında 75 (%23,2) kişi, 28-30 yaş aralığında 10 (%3,1) kişi ve 31 üzeri yaş olan 3 (%0,9) kişidir. Katılımcıların 284'ü (%87,9) flört, 15'i (%4,6) sözlü ve 24'ü (%7,4) nişanlı olduğunu bildirmiştir. 323 kişinin 23'ü (%7,1) ön lisans, 255'i (%78,9) lisans ve 45'i (%13,9) lisansüstü eğitim durumuna sahiptir. Katılımcılardan 246 (%76,2) kişi herhangi bir işte çalışmadığını ve 77 (%23,8) kişi mevcut bir işte çalıştığını; gelir durumunu 45 (%13,9) kişi düşük, 241 (%74,6) kişi orta ve 37 (%11,5) kişi ise yüksek olarak bildirmiştir.

2.3.Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında İlişki İstikrarı Ölçeği (İİÖ), Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği (FŞYTÖ) ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır.

İlişki İstikrarı Ölçeği Rusbult, Martz ve Agnew (1998) tarafından romantik ilişkiye sahip bireylerin ilişki durumlarını değerlendirmeleri amacıyla geliştirilmiştir. Türkçe güvenilirlik ve geçerlilik çalışmalarını Ayda Büyükşahin, Derya Hasta ve Selim Hovardaoğlu yapmıştır (2005). Ölçek toplamda 30 maddeden oluşmaktadır. Alt ölçeklerin ilk 5 maddesi 4'lü likert 1=Tamamen Yanlış, 2=Oldukça Yanlış, 3=Oldukça Doğru, 4=Tamamıyla Doğru, diğer maddeler ise 1=Tamamen Yanlış ve 9=Tamamen Doğru arasında 9'lu likert olarak

puanlanmaktadır. Ölçeğin Türkçe ölçüt geçerliliğini sağlamak için Aşka İlişkin Tutumlar Ölçeği: Kısa Form (LAS) kullanılmış olup, aralarındaki korelasyon katsayıları -.45 ile .67 olarak; « ölçeğin alt ölçeklerinin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları ise .84 ile .90 arasında bulunmuştur (Büyükşahin, Hasta, & Hovardaoğlu, 2005).

Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği Price, Byers ve Flört Şiddeti Araştırma Takımı tarafından, erkek ve kadın bireylerin flörtte fiziksel, psikolojik ve cinsel şiddet tutumlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Ölçek dört alt ölçekten oluşmaktadır ve her bir alt ölçekteki maddeler, 1=Kesinlikle Katılmıyorum ve 5=Kesinlikle Katılıyorum şeklinde 5'li likert olarak puanlanmıştır. Türkçe uyarlama çalışmaları Yumuşak ve Şahin tarafından yapılmış, ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları açımlayıcı faktör analizi ve doğrulayıcı faktör analizleri ile test edilmiştir. Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı alt ölçekler için .75-.87 aralığındadır (Yumuşak & Şahin, 2014).

Kişisel bilgi formunda üniversite öğrencilerine yönelik sorulan cinsiyet, yaş, ilişki durumu, eğitim türü, çalışma durumu, gelir algısı gibi sorular öğrencilerden yanıtlanması istenmiştir.

2.4.Verilerin Analizi

Araştırmada ölçekler için iç tutarlılık güvenilirlik analizi yapılmıştır. EPŞÖ'nün Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0,247, EFŞÖ'nün Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0,465, KPŞÖ'nün Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0,780, KFŞÖ'nün Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0,200 olarak hesaplanmıştır. İİÖ İlişki Doyumu altboyutunun Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0,913, İİÖ Yatırım altboyutunun Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0,849, İİÖ Seçeneklerin Niteliğini Değerlendirme altboyutunun Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0,817, İİÖ Bağlılık altboyutunun Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0,444'tür. İİÖ'nün Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0,749 olarak hesaplanmıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Ölçekler ve İç Tutarlılık Güvenirlik Katsayıları

	n	α
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği Toplam Puanı	323	0,247
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği Toplam Puanı	322	0,465
Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği Toplam Puanı	323	0,780
Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği Toplam Puanı	323	0,200
İlişki İstikrarı Ölçeği İlişki Doyumu Altboyutu Toplam Puanı	323	0,913
İlişki İstikrarı Ölçeği Yatırım Altboyutu Toplam Puanı	323	0,849
İlişki İstikrarı Ölçeği Seçeneklerin Niteliğini Değerlendirme Altboyutu Toplam Puanı	323	0,817
İlişki İstikrarı Ölçeği Bağlılık Altboyutu Toplam Puanı	323	0,444
İlişki İstikrarı Ölçeği Toplam Puanı	323	0,749

Araştırmada Flörtte şiddete Yönelik Tutum Ölçekleri ve İlişki İstikrarı Ölçekleri ile cinsiyet grupları karşılaştırması için t-Testi analizi yapılmıştır. Bireylerin İlişki İstikrarı Ölçeği toplam puan ortalamalarının ilişki durumu ve birliktelik süresi açısından gruplar arası karşılaştırmaları için Varyans Analizi (ANOVA) yapılmıştır. Cinsiyet grupları ile partner tarafından şiddete maruz kalma durumu ve partnere şiddet uygulama durumu gruplarının karşılaştırılması için ki-Kare Analizi yapılmıştır.

3.BULGULAR

Araştırmanın amacı bağlamında hipotezlerin test edilmesi sonrası elde edilen bulgulardan bahsedilmiş ve araştırma bulgularına ait sonuçlar elde edilen verilerle yorumlanmıştır.

İlişki İstikrarı Ölçeği toplam puanı ile Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği toplam puanları arasındaki ilişki katsayılarına bakılmıştır. Yapılan analiz sonucunda bazı altboyutlar arasında pozitif yönde bir korelasyon bulunmuştur. İİÖ toplam puanı ve altboyut toplam puanları ile FŞYTÖ arasında korelasyon değerleri Tablo 2’de gösterilmiştir. Hesaplanan korelasyon değerlerinde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki söz konusudur. İİÖ Yatırım altboyutu toplam puanı ve EPŞÖ toplam puanı arasında 0,117; İİÖ Yatırım altboyutu toplam puanı ve KPŞÖ toplam puanı arasında 0,244; İİÖ Seçeneklerin Niteliğini Değerlendirme altboyutu toplam puanı ve EPŞÖ toplam puanı arasında 0,144; İİÖ Seçeneklerin Niteliğini Değerlendirme altboyutu toplam puanı ve EFŞÖ toplam puanı arasında 0,141; İİÖ toplam puanı ve KFŞÖ toplam puanı arasında 0,145 korelasyon katsayısı hesaplanmıştır (Tablo 2).

Tablo 2. Ölçek Toplam Puanları Arası Korelasyon Katsayıları

Ölçek Toplam Puanları	EPŞÖ	EFŞÖ	KPŞÖ	KFŞÖ
İİÖ İlişki Doyumu Altboyutu Toplam Puanı	-0,019	0,021	0,038	0,099
İİÖ Yatırım Altboyutu Toplam Puanı	0,117*	0,035	0,244***	0,109
İİÖ Seçeneklerin Niteliğini Değerlendirme Altboyutu Toplam Puanı	0,144*	0,141*	-0,048	0,104
İİÖ Bağlılık Altboyutu Toplam Puanı	-0,019	0,021	0,038	0,099
İİÖ Toplam Puanı	0,106	0,055	0,089	0,145**

***p<0,001; **p<0,01; *p<0,05

Araştırmada FŞYTÖ ve İİÖ toplam puan ortalamaların cinsiyet grupları açısından farklı gruplar için t-Testi analizi uygulanmış ve çıkan sonuçlar Tablo 3’te gösterilmiştir. Kadın ve erkek cinsiyet gruplarının EPŞÖ toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır; $t(71,923)=-3,886$; $p<0,001$. Kadın ve erkek cinsiyet gruplarının EFŞÖ toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur; $t(76,069)=-1,090$; $p>0,05$. Kadın ve erkek cinsiyet gruplarının KPŞÖ toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır; $t(321)=-3,623$; $p<0,001$. Kadın ve erkek cinsiyet gruplarının KFŞÖ toplam

puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur; $t(67,522)=-1,981$; $p>0,05$. Kadın ve erkek cinsiyet gruplarının İİÖ İlişki Doyumu altboyutu toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur; $t(101,88)=-1,511$; $p>0,05$. Kadın ve erkek cinsiyet gruplarının İİÖ Yatırım altboyutu toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır; $t(321)=-2,287$; $p<0,05$. Kadın ve erkek cinsiyet gruplarının İİÖ Seçeneklerin Niteliğini Değerlendirme altboyutu toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır; $t(321)=-3,613$; $p<0,001$. Kadın ve erkek cinsiyet gruplarının İİÖ Bağlılık altboyutu toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur; $t(321)=-0,220$; $p>0,05$. Kadın ve erkek cinsiyet gruplarının İİÖ toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır; $t(321)=-4,165$; $p<0,001$ (Tablo 3).

Tablo 3. T-Testi Karşılaştırmalı sonuçlar

	Ölçek Toplam Puanları	Cinsiyet Grupları	n	\bar{x}	s	t	p
FYŞTÖ	EPŞÖ	Kadın	266	40,62	4,157	-3,886	0,000
		Erkek	57	43,49	5,227		
	EFŞÖ	Kadın	266	29,07	3,707	-1,090	0,279
		Erkek	57	29,72	4,174		
	KPŞÖ	Kadın	266	21,21	6,034	-3,623	0,000
		Erkek	57	24,49	6,988		
KFŞÖ	Kadın	266	27,89	3,394	-1,981	0,052	
	Erkek	57	29,26	4,988			
İİÖ	Doyum Altboyutu	Kadın	266	53,39	11,052	-1,511	0,134
		Erkek	57	55,37	8,434		
	Yatırım Altboyutu	Kadın	266	38,92	11,200	-2,287	0,023
		Erkek	57	42,70	11,856		
	Seçeneklerin Niteliğini Değerlendirme Altboyutu	Kadın	266	31,20	12,685	-3,613	0,000
		Erkek	57	37,95	13,264		
	Bağlılık Altboyutu	Kadın	266	43,00	6,866	-0,220	0,826
		Erkek	57	43,23	7,543		

Araştırmada ilişki durumu ve partnerle birliktelik süresi ile İlişki İstikrarı Ölçeği karşılaştırması için Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) yapılmıştır. İlişki durumu ile İlişki İstikrarı Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır; $F(2,320)=3,383$; $p<0,05$. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek için LSD çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır. Analiz sonucuna göre flört grubunun İlişki İstikrarı Ölçeği toplam puan ortalaması, nişanlı grubunkinden yüksektir. Partnerle birliktelik süresi ile İlişki İstikrarı Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır; $F(4,318)=6,155$; $p<0,001$. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek için Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır. Analiz sonucuna göre 1 yıldan az süredir ilişkisi olan

grubun İlişki İstikrarı Ölçeği toplam puan ortalaması, 3-4 yıl arası ve 4 yıl ve üzeri süredir ilişkisi olan gruplarınkinden grubunkinden düşüktür (Tablo 4).

Tablo 4. Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Karşılaştırma Sonuçları

	n	\bar{x}	s	
İlişki Durumu Grupları	Flört	284	167,63	21,673
	Sözlü	15	176,53	16,668
	Nişanlı	24	177,42	18,930
	Toplam	323	168,77	21,449
Partnerle Birliktelik Süresi Grupları	1 yıldan az	123	162,33	22,414
	1-3yıl arası	83	168,88	18,480
	2-3 yıl arası	28	173,14	27,414
	3-4 yıl arası	33	174,94	18,552
	4 yıl ve üzeri	56	176,95	17,522
	Toplam	323	168,77	21,449

Araştırmada cinsiyet grupları ile partnere şiddet uygulama durumu ve şiddete maruz kalma durumları karşılaştırması için Ki-Kare Analizi yapılmıştır. Kadın ve erkek cinsiyet gruplarının şiddete maruz kalma durumlarına dağılım oranları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur; $\chi^2 (2)=3,603$; $p>0,05$. Kadın ve erkek cinsiyet gruplarının şiddet uygulama durumlarına dağılım oranları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur; $\chi^2 (2)=2,120$; $p>0,05$ (Tablo 5).

Tablo 5. Ki-Kare Analizi Karşılaştırma Sonuçları

Kişi Sayısı		Şiddete Maruz Kalma Durumu Grupları			Satır Toplamı
Satır Yüzdesi		Evet	Kararsız	Hayır	
Cinsiyet	Kadın	44	32	190	266
		16,5%	12,0%	71,4%	100,0%
Cinsiyet	Erkek	4	9	44	57
		7,0%	15,8%	77,2%	100,0%
Kolon Toplamı		48	41	234	323
		14,9%	12,7%	72,4%	100,0%
Kişi Sayısı		Şiddet Uygulama Durumu Grupları			Satır Toplamı
Satır Yüzdesi		Evet	Kararsız	Hayır	
Cinsiyet	Kadın	43	39	184	266
		16,2%	14,7%	69,2%	100,0%
Cinsiyet	Erkek	5	10	42	57
		8,8%	17,5%	73,7%	100,0%
Kolon Toplamı		48	49	226	323
		14,9%	15,2%	70,0%	100,0%

4.TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak üniversite öğrencilerinin ilişki istikrarı ile flörtte şiddete yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılan bu araştırmada elde ettiğimiz bulgular doğrultusunda İİÖ yatırım alt boyutu düzeyinde bir artış olduğunda, erkeğin flörte uyguladığı psikolojik flört şiddetine yönelik tutum düzeyi ile kadının flörte uyguladığı psikolojik flört şiddetine yönelik tutum düzeyi de artmaktadır. İİÖ seçeneklerin niteliğinin değerlendirme düzeyi arttıkça erkeğin flörte uyguladığı psikolojik ve fiziksel flört şiddetine yönelik tutum puanları da artmaktadır. Yani farklı seçeneklerin varlığı belirlediğinde erkeklerin flört ilişki içerisinde oldukları partnerlerine yönelik hem fiziksel hem de psikolojik şiddet uygulama eğiliminde oldukları görülmüştür. Aralarında olumlu yönde korelasyon vardır.

İkinci olarak sosyo-demografik değişkenlerin (cinsiyet, ilişki durumu vb.) toplam puan ortalamalarına bakılmıştır. Yapılan Varyans Analizine (ANOVA) göre, ilişki durumu gruplarının İİÖ toplam puan ortalamaları arasında farklılık olduğu ve bu farklılığa göre flört grubunun ilişki istikrarının, nişanlı grubun ilişki istikrarından yüksek olduğu görülmüştür. Partnerle birliktelik süresi grupları ile İİÖ toplam puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık vardır ve 4 yıl ve üzeri yıldır birlikte olanlar ile 3-4 yıldır birlikte olanların daha yüksektir. En düşük grup ise 1 yıldan az ilişkisi olan gruptur. Buğ'a'nın yaptığı çalışmayı destekler nitelikte sonuçlar elde edilmiştir. Partnerlerin birliktelik süreleri uzadıkça ilişki istikrarları da yüksek düzeyde ve farklı seçeneklerin değerlendirmelerinin olumsuz olduğu görülmektedir (Buğ'a, 2009).

Flörtte şiddete yönelik tutum, cinsiyet açısından incelendiğinde kadın ve erkekler arasında cinsiyet kaynaklı bir fark gözlenmemiştir. Elde edilen bu sonuç ülkemizde Duman ve arkadaşlarının yapmış olduğu çalışmayı destekler niteliktedir (Duman, Bridge, & Dağ, 2019).

Kadın ve erkeklerin şiddete maruz kalma durumları göz önüne alındığında herhangi bir farklılık gözlenmemiştir. Yani her iki cinsiyetin de şiddete maruz kalma durumları aynıdır. Aynı zamanda kadın ve erkeklerin partnerine yönelik şiddet uygulama durumları açısından da cinsiyetler arasında bir fark gözlenmemiştir. Her iki grubun da partnerlerine şiddet uygulama durumları aynıdır. Kadın ve erkek cinsiyet grupları hem fiziksel hem de psikolojik şiddetle zaman zaman karşılaşmaktadırlar. Ancak şiddete maruz kalma ile şiddet uygulama durumları karşılaştırıldığında aralarında farklılıklar gözlenmiştir. Alan yazında da karşılaştığımız sonuçlar gibi, kadınların erkeklere göre daha fazla şiddete maruz kaldığı ve daha az şiddet uyguladığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonucun yapılan birçok çalışmayı desteklediği görülmüştür (Selçuk & Avcı, 2018).

Şiddete maruz kalan ve kalmayanların partner tarafından şiddete maruz kalma durumları ile erkeğin/kadının partnerine yönelik uyguladığı fiziksel/psikolojik flört şiddetine yönelik tutum ölçeği puanları arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Şiddet uygulayan ve uygulamayanların partnerine yönelik şiddet uygulama durumları ile erkeğin partnerine uyguladığı fiziksel/psikolojik flört şiddetine yönelik tutum ölçeği puanları arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Kadının flörtte uyguladığı fiziksel flört şiddetine yönelik tutum ölçeği puanları ile de bir farklılık yoktur ancak kadının flörtte uyguladığı psikolojik flört şiddetine yönelik tutum ölçeği puanları arasında bir farklılık var ve şiddet uygulayanların uygulamayanlara göre daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuç alan yazındaki diğer çalışmaları destekler niteliktedir. Partnerine şiddet uygulayan bireyin, partnerine şiddet uygulamayan bir bireye göre şiddete eğilim ihtimali artmaktadır (Özdere & Kürtül, 2018).

Üniversite öğrenciliği döneminin denk geldiği 17-27 yaş aralığı genellikle evlilik dönemine geçiş olan flört ilişkilerin yaşandığı bir dönemdir. Toplumsal normlara önem verilen toplumlarca, genellikle flört hoş karşılanan bir durum değildir. Ancak zamanla bu normlar biçim değiştirmeye başlamıştır. Evlilik öncesi bireylerin birbirlerini tanımak amacıyla flört ilişki içerisinde olmaları artık kabul edilen bir durumdur. Elde edilen sonuçlar neticesinde de üniversite öğrencilerinin flört ilişki deneyimlerinin olduğu görülmektedir.

Bu araştırmanın sonucunda elde edilenlere dayanarak aşağıda önerilere yer verilmiştir:

- Araştırmanın örnekleme yalnızca 323 kişi ile sınırlı kalmıştır. Daha genel sonuçlar için daha büyük örneklem ile geniş çaplı bir araştırma yapılabilir.
- Bu araştırma çiftlerden yalnızca biriyle yapılmış olması araştırmanın önemli sınırlılıklarından biridir. Partnerlerin ilişki istikrarlarının ve şiddet tutumlarının karşılaştırılabilmesi için her iki partnerin de katılım sağlayacağı farklı çalışmalar yapılabilir.
- Örneklem olarak üniversite öğrencileriyle yapılan bu araştırma evli bireylerle de yapılabilir.
- Araştırma fiziksel ve psikolojik şiddet baz alınarak yapılmıştır. Farklı çalışmalarda ekonomik ve cinsel şiddet de araştırılabilir ve tüm şiddet türleri için genel bir çalışma yapılabilir.
- Araştırma belli başlı büyükşehirlerde gerçekleştirilmiştir. Farklı şehirlerde de araştırma yapılarak bölgesel karşılaştırmalar yapılabilir.

5.KAYNAKÇA

- [1]. Atak, H., & Taştan, N. (2012). Romantik ilişkiler ve aşk. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 4(4), s. 520-546.
- [2]. Büyükşahin, A., Hasta, D., & Hovardaoğlu, S. (2005). İlişki istikrarı ölçeği (İİÖ): geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikoloji Yazıları*, 8(16), 25-35.
- [3]. Baltacıoğlu, S. (2016). *Genç yetişkinlerin bağlanma stillerinin, yakın ilişkilerindeki psikolojik eğilimlerinin ve ilişki inançlarının incelenmesi*. İstanbul.
- [4]. Buğa, D. (2009). Yakın ilişkilerde istikrar: bağlanma stilleri ve toplumsal cinsiyet rolleri açısından bir karşılaştırma. *Yüksek lisans tezi*. Ankara.
- [5]. Collins, W. (2003). More than myth: The developmental significance of romantic relationships during adolescence. *Journal Of Research On Adolescence*, 13(1), s. 1-24.
- [6]. Dikmen, H. A., Özaydın, T., & Yılmaz, S. D. (2018). Üniversitedeki kadın öğrencilerde yaşanan flört şiddeti ile anksiyete ve umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişki. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(2), 170-176.
- [7]. Duman, N., Bridge, E. N., & Dağ, B. (2019). Yetişkin ilişkilerinde şiddete yönelik tutumların incelenmesi. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 12(28), 1210-1222.
- [8]. Duran, Ş. (2010). *Evlilik öncesi ilişki geliştirme programının romantik ilişkiler yaşayan üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri, çatışma iletişim tarzları ve ilişki istikrarları üzerine etkisinin incelenmesi*. Gaziantep.
- [9]. Halat, M. (2009). *Yatırım kuramı bağlamında evli çiftlerde uyum, nedensel ve sorumluluk yüklemeleri ile yalnızlık arasındaki bağlantılar*. Ankara.
- [10]. Hoşoğlu, R., & Sevim, S. (2019). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde kıskançlıkla başa çıkma biçimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 9(52), s. 149-179.
- [11]. Hovardaoğlu, S. (1996). Sosyal mübadele: Evlilikle ilgili değerlendirmelere etkisi. *11(36)*, 12-24.
- [12]. Hovardaoğlu, S., & Binici, S. (1996). Evlilik için karşılaştırma düzeyi ölçeğinin (EKDÖ) geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikoloji Dergisi*, 11(38), s. 66-76.

- [13]. Köse, A., & Beşer, A. (2007). Kadının değiştirilebilir yazgısı "şiddet". *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 10(4), 114-121.
- [14]. Karademir, T., Kayabaşı, A., & Vural, M. (2019). Ortaöğretim öğrencilerinin şiddet eğilim durumlarının belirlenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 4(2), 243-255.
- [15]. Özdere, M., & Kürtül, N. (2018). Flört şiddeti eğitiminin, üniversite öğrencilerinin flört şiddetine ilişkin tutumlarına etkisi. *Social Science Development Journal*, 3(9), 123-136.
- [16]. Polat, O. (2016). Şiddet. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 22(1), 15-34.
- [17]. Rusbult, C. E. (1980). Commitment and satisfaction in romantic associations: A test of the investment model. *Journal Of Experimental Social Psychology*, 16, s. 172-186.
- [18]. Rusbult, C. E. (1983). A longitudinal test of the investment model: The development (and deterioration) of satisfaction and commitment in heterosexual involvements. *Journal of Personality and Social Psychology*, 45(1), 101-117.
- [19]. Selçuk, K. T., & Avcı, D. (2018). Üniversite öğrencilerinde flört şiddetine maruziyet: flört şiddetine yönelik tutumların ve toplumsal cinsiyet algısının şiddete maruziyet ile ilişkisi. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(3), 302-308.
- [20]. Straus, M. A. (2004). Prevalence of violence against dating partners by male and female university students worldwide. *Sage Pub Journal*, 10(7), 790-811.
- [21]. WHO. (2002). *World report on violence and health: summary*. World Health Organization:
https://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/world_report/en/summary_en.pdf?ua adresinden alındı
- [22]. Yıldırım, S., & Terzioğlu, F. (2018). Şiddetin farklı bir yüzü: flört şiddeti, etkileri ve etkileyen faktörler. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 21(4), 285-292.

- [23]. Yumuşak, A., & Şahin, R. (2014). Flörtte şiddete yönelik tutum ölçeklerinin güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(49), 233-252.